

PEDAGOGIKA MARIE MONTESSORI

Hlavní myšlenky Marie Montessori

- **„Pomoz mi, abych to dokázalo samo“**
- děti mají rozdílné učební schopnosti a nadání

Hlavní myšlenky Marie Montessori

- děti nemusí k dosažení stejného cíle postupovat stejným tempem a stejnými kroky

Uspořádání pedagogického systému

- systém Montessori pedagogiky je založen na postupu od konkrétního k abstraktnímu
- zdůrazňuje potřebu zaměřit se na lidskou bytost a ne na výchovnou metodu
- systém je utvořen tak, aby se každé dítě mohlo rozvíjet samostatně a mělo k rozvoji stejné možnosti

Pracovní prostředí v pojetí Montessori pedagogiky

- zahrnuje jak osobnost učitele, tak vybavenost třídy Montessori pomůckami, které mají své stálé umístění jsou pro dítě snadno dostupné
- připravené prostředí umožňuje dítěti uskutečňovat smysluplné aktivity

Montessori pomůcky

- speciálně vyvinuté pomůcky, které jsou využívány pro jednotlivé oblasti učení
- pomůcky usnadňují pochopení nových jevů
- pomůcky významnou měrou přispívají k hlubšímu a trvalejšímu uchování nově získaných vědomostí a zkušeností dítěte

Oblasti učení

Praktický život

Smyslová výchova

Jazyková výchova

Matematika

Kosmická výchova

Pohybové, hudební a výtvarné dovednosti

POJETÍ SVOBODY

- být svobodný znamená být nezávislý, samostatný a zodpovědný
- svobodná práce neznámá, že dítě střídá činnosti bez ukončení nebo nedělá nic
- svoboda nespočívá v tom, že dítě zůstane ponecháno samo sobě
- svoboda dítěte je chápána jako povinnost
- to znamená, že pokud se dítě pro něco rozhodne, je jeho povinností práci dokončit

VLASTNÍ OBJEVOVÁNÍ POZNATKU

- Klíčovým principem Montessori pedagogiky je vlastní objevování poznatků samotným dítětem.
- Tento princip v dětech probouzí potřebu učit se, porozumět okolí a touhu orientovat se v souvislostech.
- Je třeba respektovat individuální vývoj dítěte a využít jeho **senzitivní fáze**.

SENZITIVNÍ FÁZE (CITLIVÁ OBDOBÍ)

- senzitivními fázemi máme na mysli období zvýšené vnímavosti dítěte, které je doprovázeno zvýšenou schopností k osvojení určitých dovedností
- školený vychovatel dokáže senzitivní fáze u dítěte vyzorovat
- senzitivní fáze trvají přechodnou dobu a jsou nenávratně ukončeny, ať už jsou využity nebo ne

POLARIZACE POZORNOSTI

- Dítě je schopno soustředit se intenzivně a dlouhodobě na práci, která ho zaujme
- Pokud je dítě takto zaujato, nemá být vyrušováno a má mu být poskytnut dostatek času, aby práci samo dokončilo.

MONTESORI PEDAGOGIKA SE ŘÍDÍ OSMI ZÁKLADNÍMI PRINCIPY

PRÁCE S CHYBOU

Chyba je chápána:

- jako běžný, přirozený projev v procesu učení
- jako užitečná součást řešení problémů
- jako bohatý zdroj nových poznatků

PRINCIP TICH A KLIDU

- ticho a klid citlivě působí na vývoj sociálního a morálního myšlení dítěte
- ticho a klid podporují soustředěnost na práci
- Součástí cvičení ticha je nácvik svalové koordinace, držení těla a rovnováhy chůzí po **elipse**.

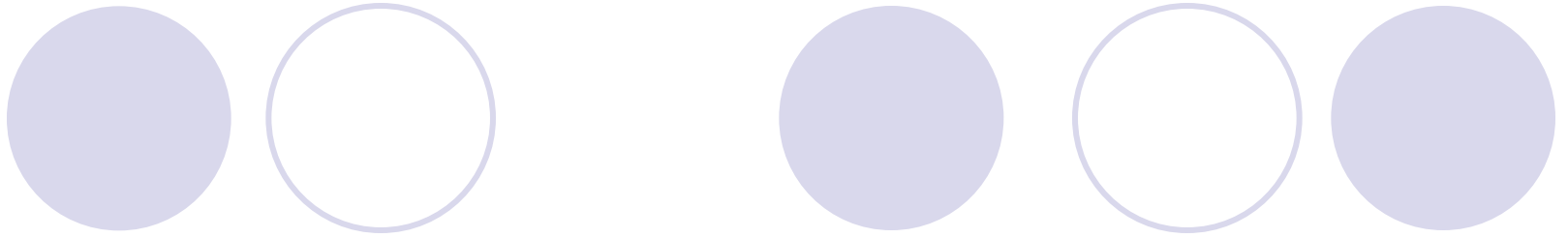
VĚKOVÁ HETEROGENITA

- vytváření skupin ze tří ročníků, jejichž smyslem je vytvořit dětem ve skupině mnohem větší prostor pro spolupráci a přiblížit prostředí instituce životu v rodině
- Věková heterogenita je významná také pro děti, které jsou mentálně postižené, nebo naopak mimořádně nadané

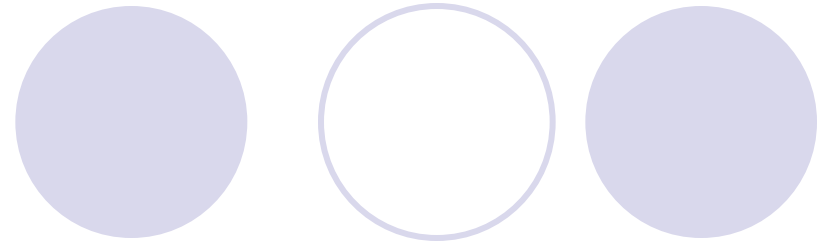
ROLE UČITELE - VYCHOVATELE

- Učitel není učitelem v pravém slova smyslu, ale průvodcem vzdělávání
- Učitel musí sledovat senzitivní fáze dítěte, vytvořit přirozené prostředí, respektovat svobodu dítěte, podporovat jeho aktivitu a tvořivost.
- Učitel si o každém dítěti vede záznamy, jak zvládlo jednotlivé kroky.

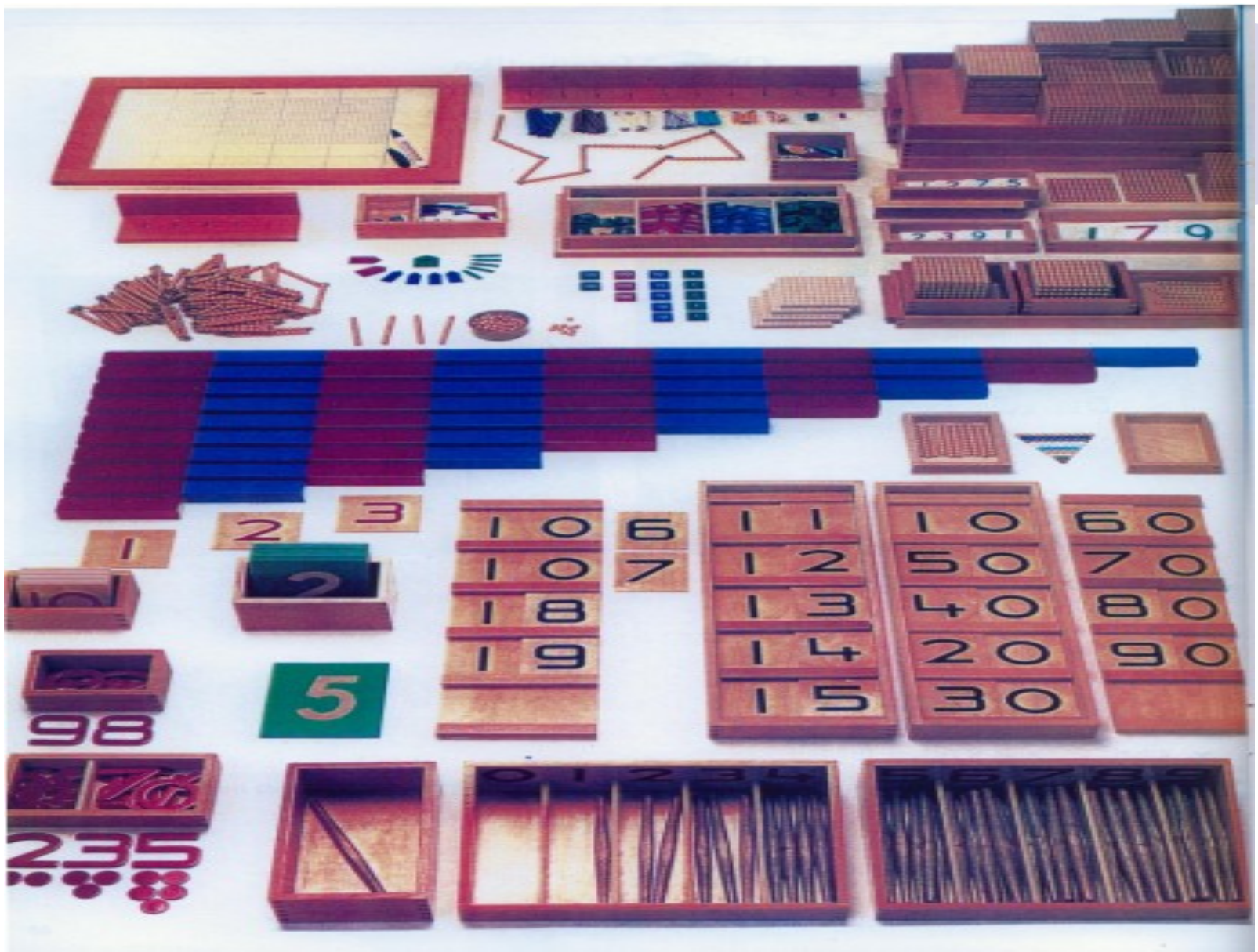
- Dospělý člověk nemá žádné právo dítě formovat a manipulovat s ním, neboť se zaměřuje na vlastní záporné povahové rysy namísto pozorování záporných vlastností dětí

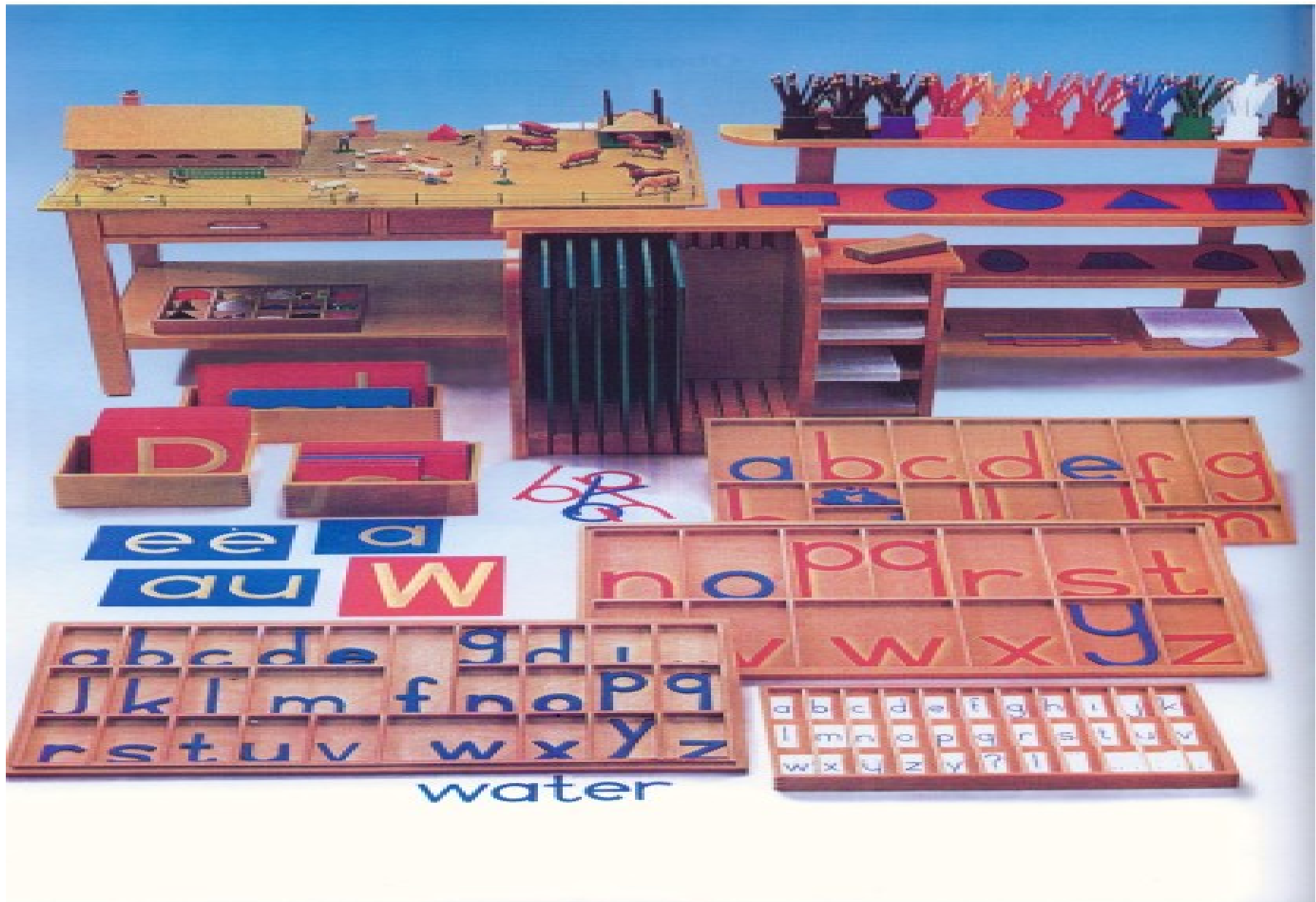
Hodnocení práce

- učitel by neměl používat negativní hodnocení
- pochvala není samozřejmost, dítě se nesmí stát na pochvale závislé (učitel samozřejmě není k pokrokům dítěte lhostejný)

Tradiční škola, školka	Montessori škola, školka
Učebnice, tužky, pracovní sešity.	Připravené kinestetické materiály se zapracovanou kontrolou chyby. Zvláště vytvořené referenční materiály.
Práce a učení bez zdůraznění sociálního rozvoje.	Práce a učení odpovídá stupni vývoje dítěte.
Úzké učební osnovy.	Jednotné, mezinárodně vytvořené osnovy.
Výukový čas v blocích, jednotlivé lekce.	Integrované předměty, učení založené na vývojové psychologii.
Jednotlivé předměty.	Nepřerušované pracovní cykly.
Třída s jednou věkovou skupinou.	Věkově heterogenní dětský kolektiv.
Pasivní studium – dítě je pasivní a tiše sedí za stolem.	Aktivní studium, podpora zvědavosti, volnost pohybu, spontánní práce.
Dítě se přizpůsobuje potřebám školy.	Škola se přizpůsobuje potřebám dítěte.
Student získává pomoc specialisty mimo školu.	V ideálních případech přichází specialista za dítětem.
Důraz na výsledek, vysvědčení.	Hodnocení podle stupně vývoje, slovní hodnocení a přehled zvládnutých dovedností.

S
r
o
v
n
á
n
í